

MINISTERUL EDUCAȚIEI
ROMÂNIA
UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ,
FARMACIE, ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGIE
„GEORGE EMIL PALADE”
DIN TÂRGU MUREȘ

Doar unul este mal-nutrit?

A 2-a Conferință Națională de Management
și Intervenție Nutrițională

Valențele MalNutriției

Denutriția – fața ignorată și subinvestigată a vârstnicilor

Conf. Dr. Maria Nițescu
UMF Carol Davila

Malnutriția sau subnutriția - definiția ESPEN

- “starea ce rezultă din absența aportului sau absorbției de nutrienți ce conduce la alterarea compoziției corpului, scăderea masei fără grăsime și a masei celulare corporale, la diminuarea funcțiilor fizice și mentale și la efecte adverse asupra rezultatelor clinice”.
- Ea poate să rezulte, cu sau fără catabolism, din cauza inflamației din cadrul bolilor acute sau cronice.

Denutriția în Europa

- 33 milioane persoane la risc de malnutriție
- 1/3 din persoanele internate în cămine rezidențiale și spitale sunt la risc de denutriție
- 10% din persoanele peste 65 de ani sunt la risc de subnutriție

Prevalența malnutriției

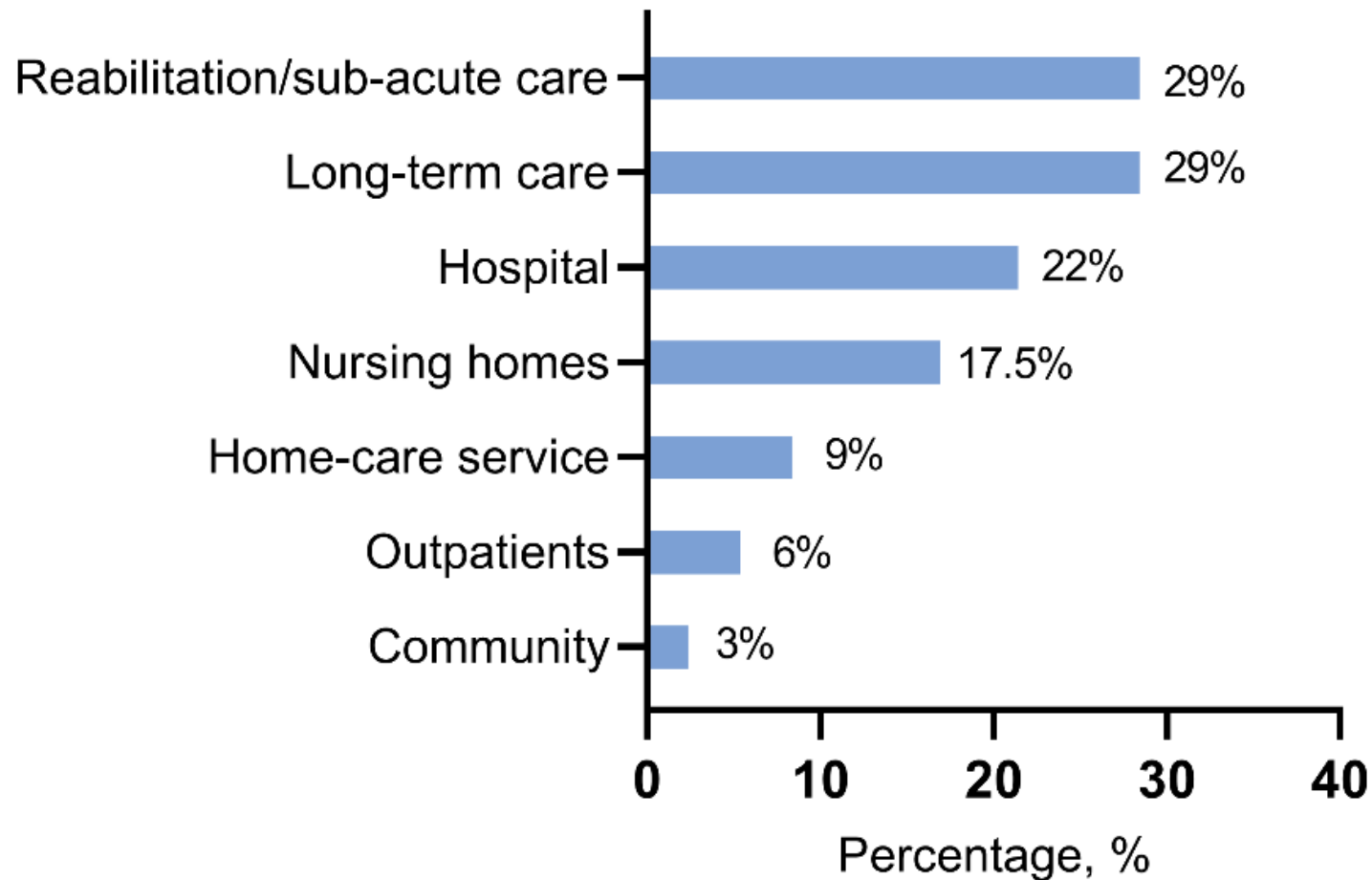
- 20-50% la pacienții internați

(J. Clin. Med. 2020, 9, 1898)

- Până la 90% la vârstnici

(Front. Nutr. 2017, 4, 50)

Prevalența malnutriției în funcție de locul acordării îngrijirilor medicale

Factori de risc pentru malnutriția vârstnicului

- **Vârsta** (modificări ce afectează statusul nutritional, scăderea densității osoase și a masei musculare, scăderea ponderală etc)
- **Comorbiditățile** (cancerul, insuficiența cardiacă, diabetul tip 2 se asociază cu prevalența crescută a malnutriției și o rată crescută a mortalității)
- **Polipragmazia/polifarmacia/polimedicația** (medicamentele pot afecta statusul nutritional prin scăderea apetitului, reducerea absorbției sau efecte adverse).
- **Depresia, capacitatea funcțională scăzută, tulburările cognitive.**
- **Statusul socio-economic** (nivelul de educație, venitul, singurătatea, izolarea socială).
- **Consumul de alcool, fumatul și statusul socio-economic** reprezintă factori de risc independenți pentru malnutriție.

Efectele malnutriției asupra rezultatelor clinice

- Crește durata de spitalizare cu 40-70% , ceea ce influențează negativ statusul nutrițional.
- Crește riscul de cădere.
- Risc crescut de soc septic, insuficiența renală acută, intubație, AVC.
- Crește rata reinternărilor, rată de mortalitate crescută comparativ cu pacienții cu status nutrițional adecvat.
- Scăderea calității vieții.

ESPEN – criterii de diagnostic pentru malnutriție

1. Patients Classified as “at Risk” with Any Validated Risk Screening Tool

2a : BMI <18.5 kg/m²

2b: Unintentional weight loss >10% indefinite of time, or >5% over the last 3 months, combined with either

BMI <20 kg/m² if <70 years of age, or 22 kg/m² if 70 years of age

Or

FFMI <17 and 15 kg/m² in men and women, respectively

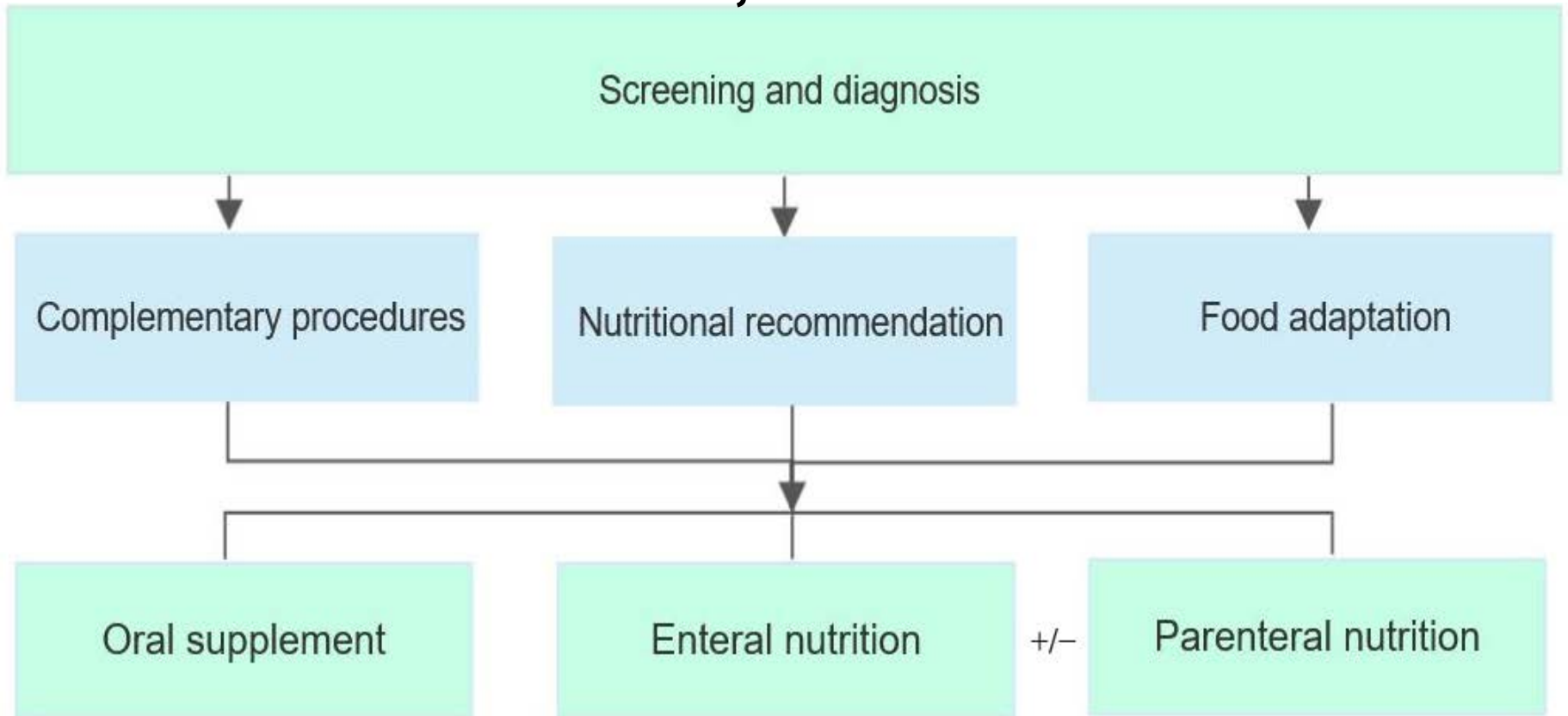
BMI, Body Mass Index; FFMI, Fat-Free Mass Index.

Instrumente de screening pentru malnutriție

- MST- malnutrition screening tool
- MUST- malnutrition universal screening tool
- MNA- mini nutritional assessment-Older Adults
- NRS-2002- nutrition risk screening 2002
- SGA-Subjective Global Assessment Form as Short Nutrition Assessment Tools in Older Hospitalized Adults

Intervenții pentru a preveni sau trata malnutriția-ESPEN

Statusul funcțional și nutrițional al pacientului vârstnic”

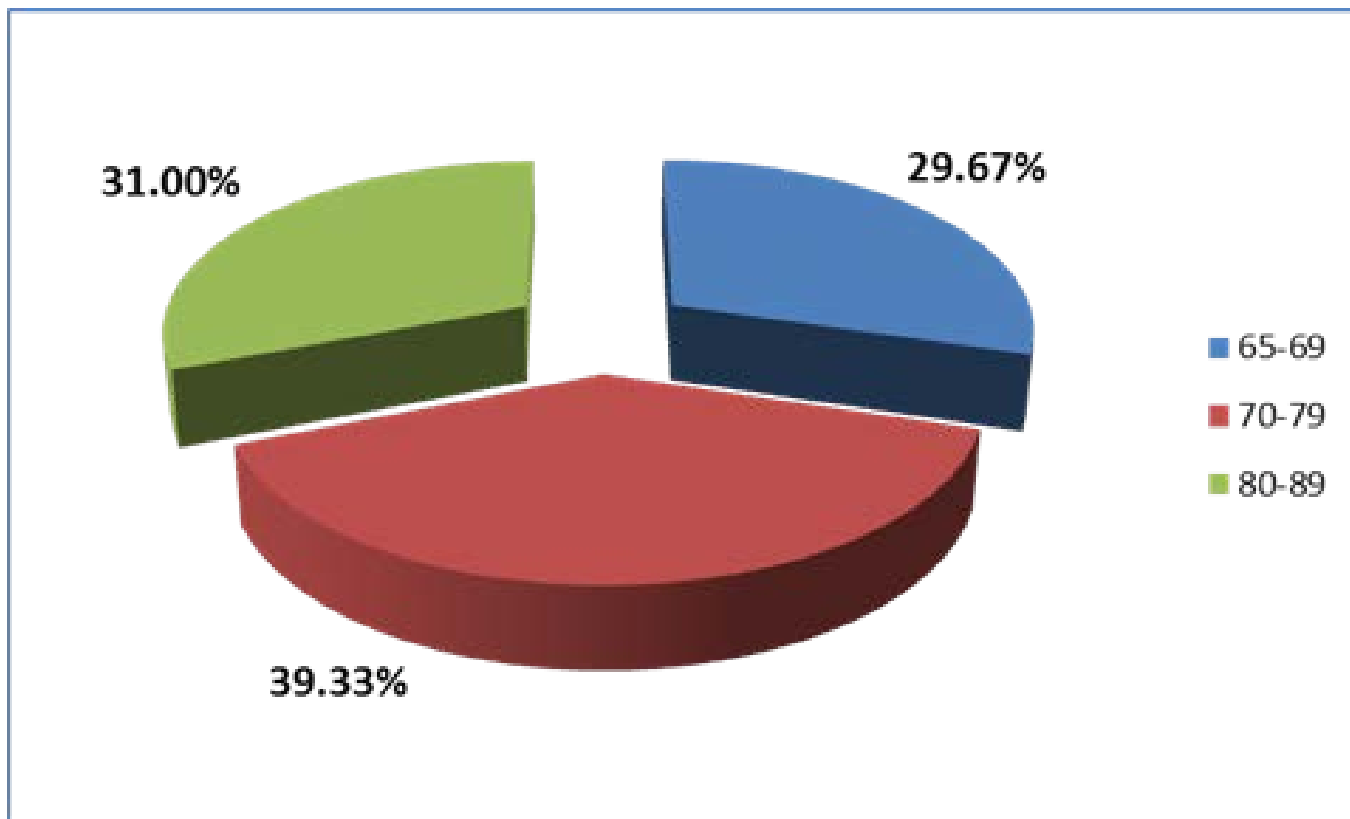
Conf Dr Maria Nitescu
Student Popovici Georgeta

- Scop: studiul a avut scopul de a **evalua riscul de malnutriție și factorii asociați, la pacienți internați cu vârsta de 65 de ani și peste.**
- Obiective:
  - a. Analiza profilului demografic al pacienților.
  - b. Analiza scorului de malnutriție și al asocierilor cu patologii cronice și cu severitatea clinică a pacienților.
  - c. Analiza scorului de malnutriție în raport cu Indexul Katz al independenței zilnice și cu Scala de trai zilnic Lawton-Brody.

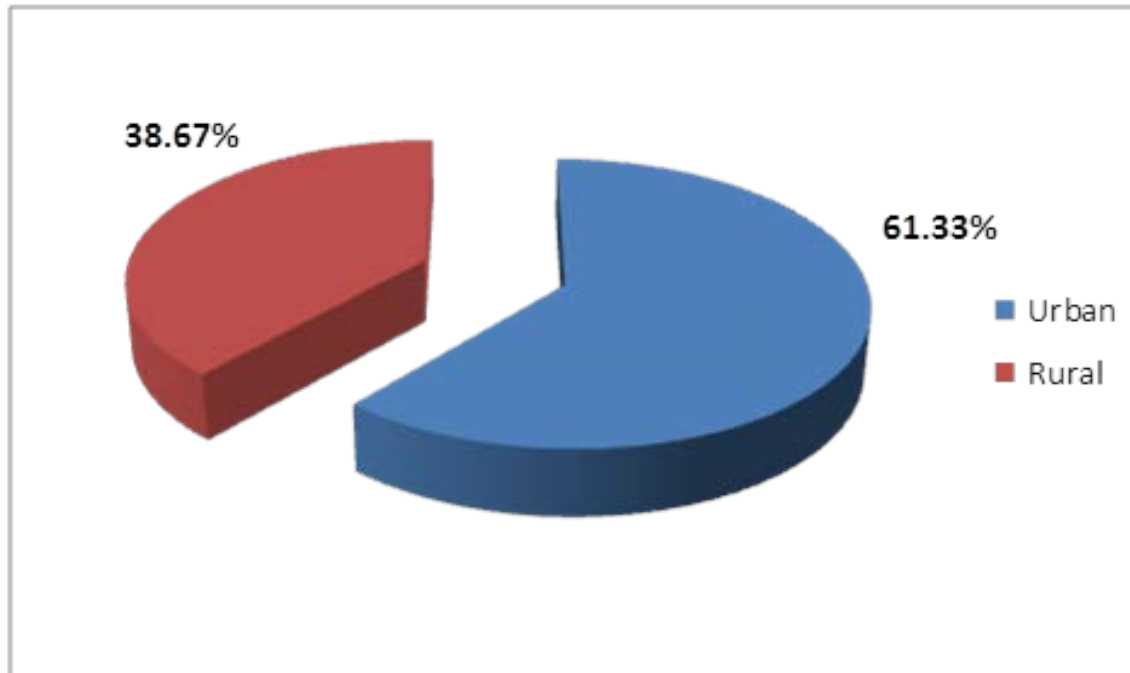
Metodologia studiului

- A fost realizat un studiu de tip transversal efectuat pe un eșantion de 300 de persoane.
- Studiul s-a desfășurat în intervalul septembrie 2016-mai 2017, prin interviu direct.
- Am folosit trei chestionare validate la nivel internațional:
  - Evaluarea Mini Nutrițională – recomandată de Nestle Nutrition Institute (MNA) care a cuprins 23 de întrebări.
  - Indexul Katz al independenței zilnice (imbaiere, imbracare, toaletare, mobilitate, continenta, hranire)
  - Scala de trai zilnic Lawton-Brody (utilizarea telefonului, cumparaturi, pregatirea mancarii, curatenie in casa, spalarea rufelor, mod de transport, responsabilitatea asupra auto-medicației, capacitatea de a se ocupa de finante).

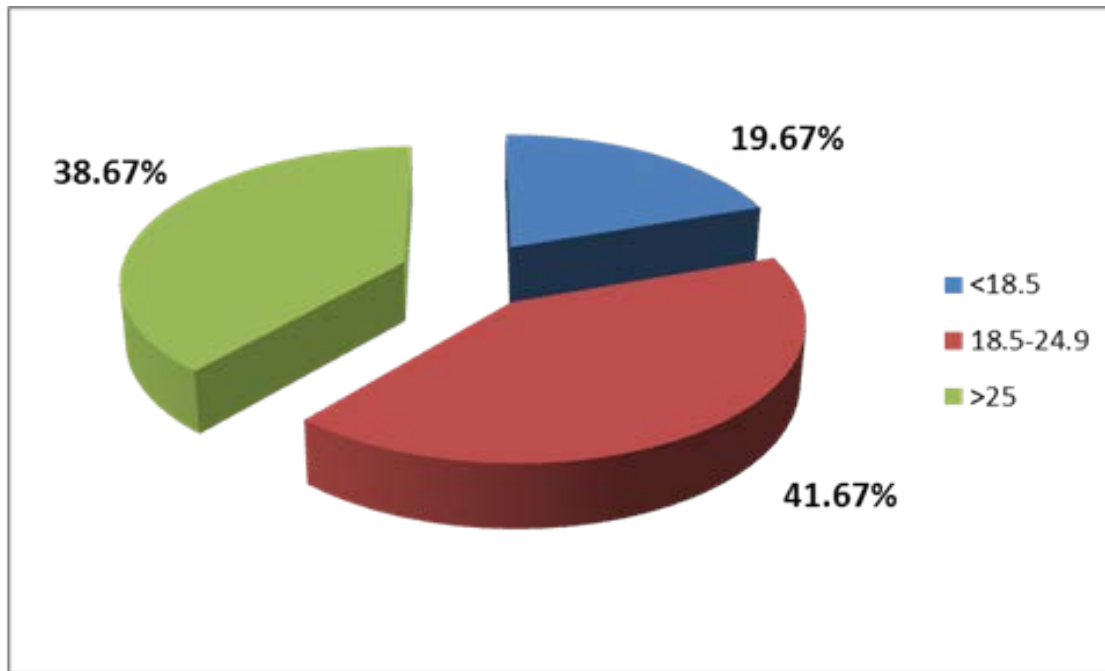
Rezultate: Distribuția pe grupe de vârstă a eșantionului studiat

Structura eșantionului în funcție de mediul de rezidență

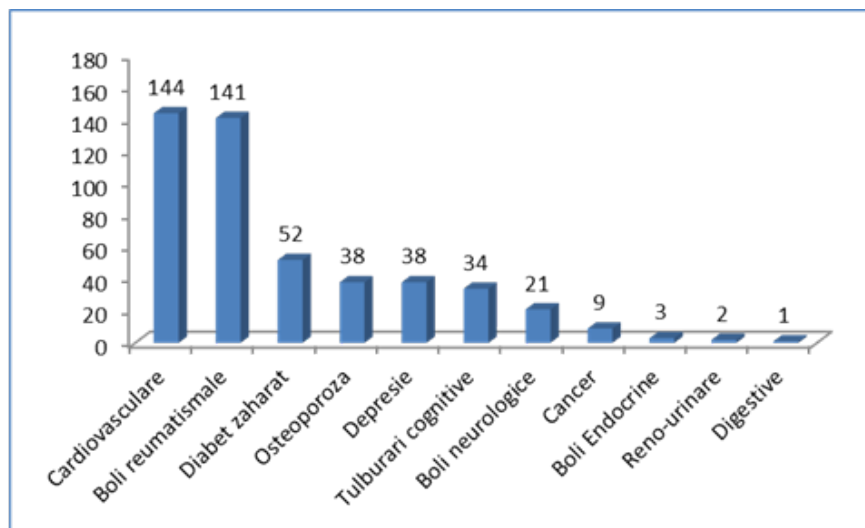

Structura eșantionului în funcție de indicele de masă corporală

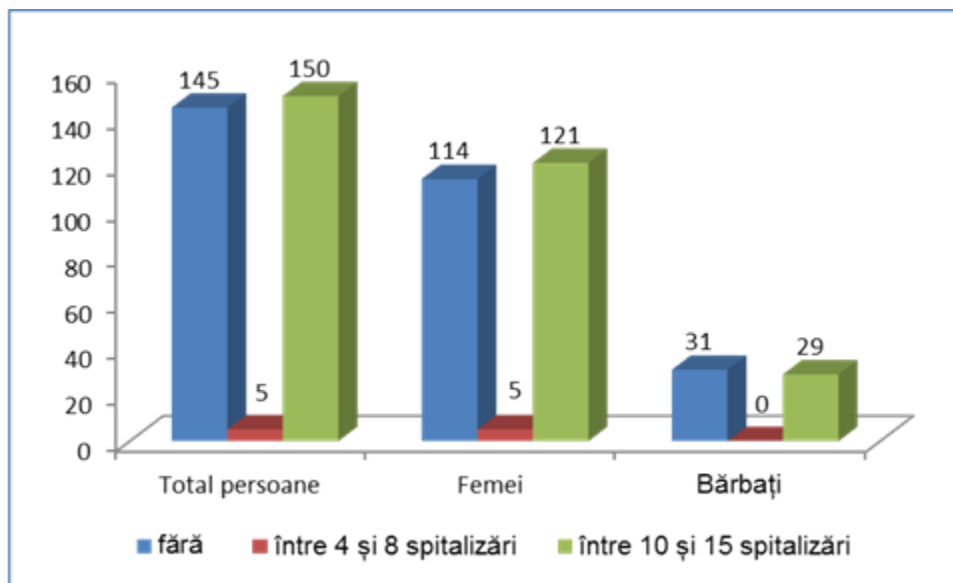
Analiza profilului de morbiditate

- Structura eșantionului în funcție de patologia asociată

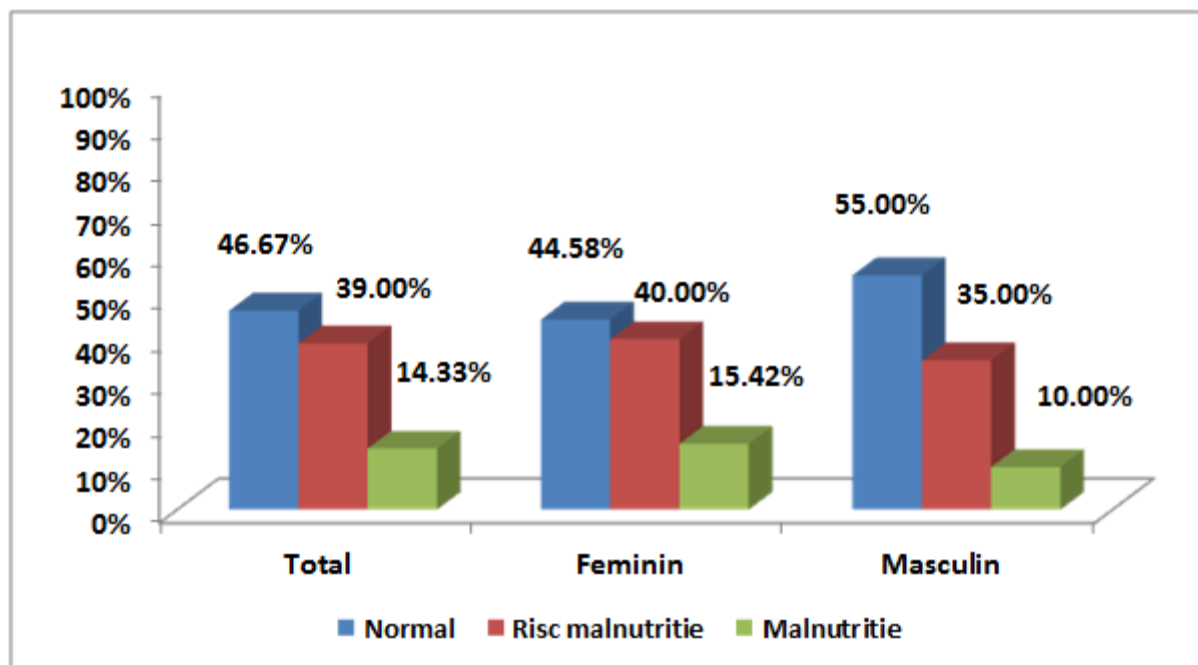

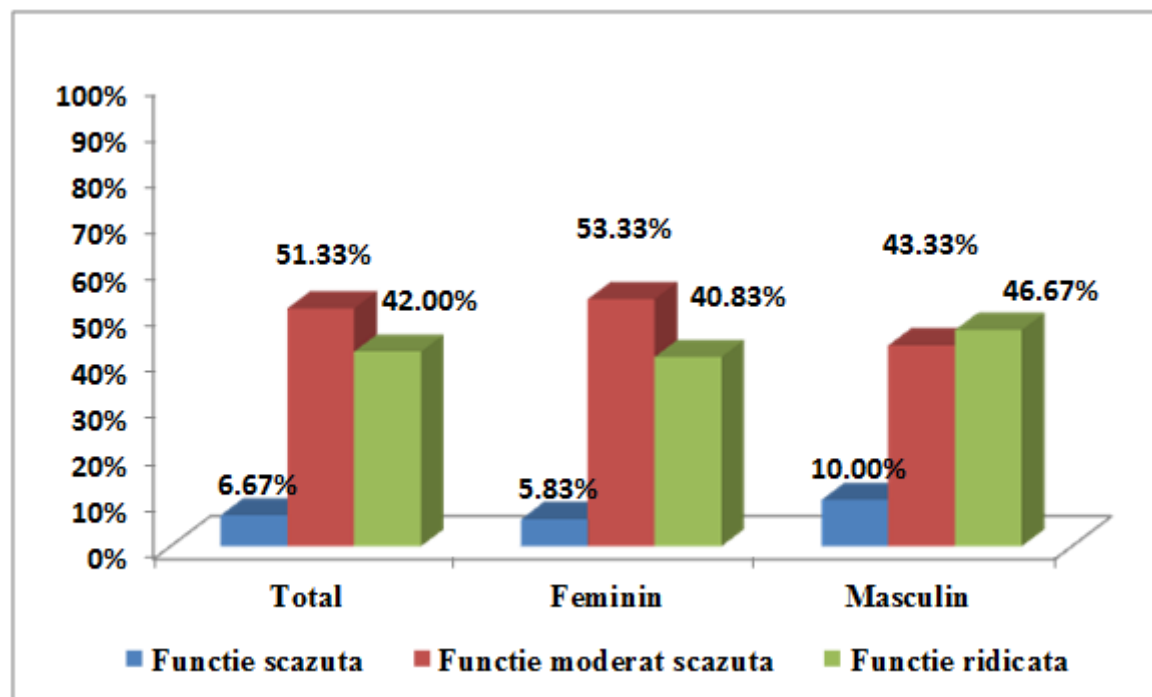
Structura esantionului in functie de numarul de spitalizari

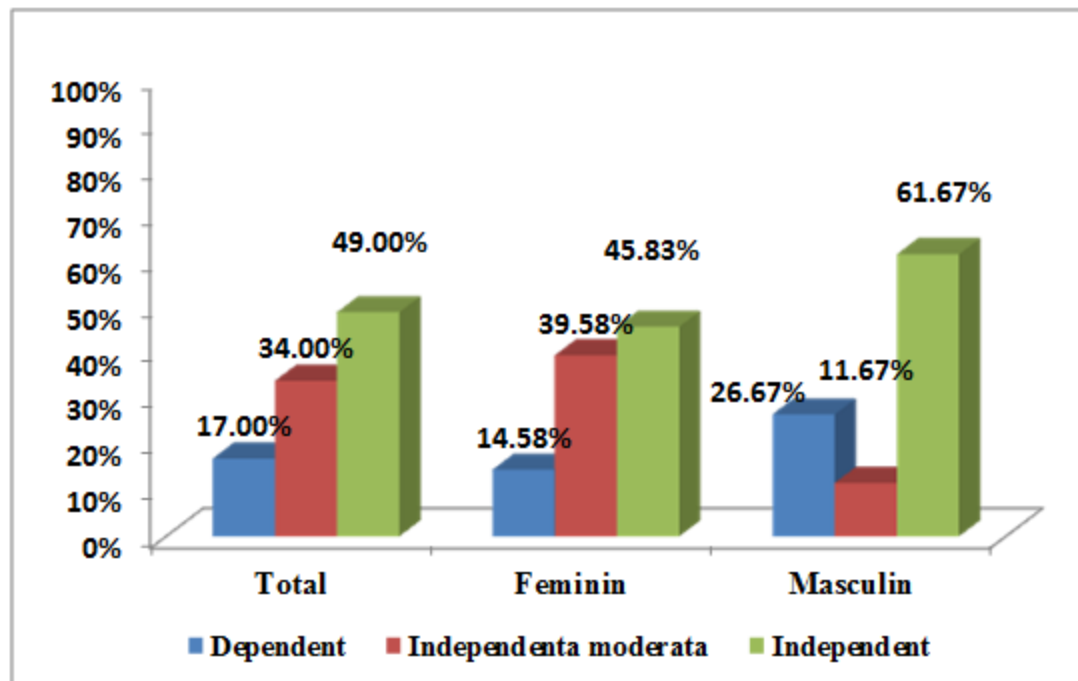
Scorul de malnutriție – Distribuția categoriilor de risc per total și pe genuri

Scala de trai zilnic Lawton- Brody – Distribuția categoriilor de risc per total și pe genuri

Scorul Katz– Distribuția categoriilor de risc per total și pe genuri

Asocierea scorului de malnutriție cu patologii cronice

Scorul de malnutritie se asociază cu:

- **cu bolile reumatismale** ($p=0.0290$, test χ^2),
- **tulburările cognitive** ($p=0.0013$, test χ^2).
- **depresia** ($p=0.0015$, test χ^2)

S-a constatat de asemenea, existența unei asocieri între categoriile de **ponderalitate** (subponderal, normoponderal, supraponderal și obez) și cele ale scorului nutrițional ($p=0,0012$, test χ^2).

Analiza riscului pentru malnutritie:

- **pacienții care au boli cumulate au un risc cu 48 % mai mare de a avea malnutriție** (OR=1,4566, cu intervalul de încredere supraunitar, iar $p=0.0448$ pentru testul LR)
- **pacienții cu depresie au risc cu 79% mai mare de a avea malnutriție** (OR=3.7500, cu interval de încredere supraunitar, iar $p=0.0005$ pentru testul LR)
- **pacienții cu tulburări cognitive au risc cu 82% mai mare de a avea malnutriție** (OR=4.6667, cu interval de încredere supraunitar, iar $p=0.0010$ pentru testul LR)
- **înaintarea în vârstă, pt fiecare 10 ani, riscul de malnutriție crește cu 49%** (OR=4.6667, cu interval de încredere supraunitar, iar $p=0.0010$ pentru testul LR)
- **surplusul ponderal (supraponderalitatea și obezitatea) asigură o protecție de 49% pentru malnutriție** (OR=0.3543, cu interval de încredere subunitar, iar $p=0.0007$ pentru testul LR)

Asocierea scorului de malnutritie cu nivelul de independenta si nivelul de a efectua activitati cotidiene

- scorul de malnutriție este dependent de capacitatea de autoingrijire a pacientului evaluat prin Indexul Katz ($p=0.0006$) , cât și de nivelul de a efectua activități cotidiene , evaluat prin Scala de trai zilnic Lawton- Brody ($p=0.0071$).
- atât capacitatea de autoingrijire a pacientului, cât și nivelul de a efectua activități cotidiene reprezintă factori de protecție cumulată (88%) pentru malnutriție.

Concluzii

- Necesitatea implementării procedurii de evaluare a riscului nutrițional în orice unitate sanitară și evaluării nutriționale și funcționale a oricărui pacient cu vârsta de peste 65 de ani, astfel încât să fie luate măsuri de prevenire a deteriorării statusului nutrițional sau de tratare a statusului nutrițional deficitar.
- Îmbunătățirea statusului nutritional este o măsură importantă pentru a obține rezultate clinice pozitive, pentru recuperarea pacienților în timp mai scurt și implicit pentru reducerea cheltuielilor aferente îngrijirii.

MUST

- Dezvoltat de Asociatia Britanica de Nutritie Enterala si Parenterala in 2003.
- Etape:
  1. Masurarea BMI(IMC)
  2. Masurarea scaderii involuntare in greutate
  3. Evaluarea aportului alimentar in ultimele 5 zile
  4. Calcularea scorului total al riscului de malnutritie
  5. Planul de ingrijire

Nume si prenume.....FOCG.....

EVALUAREA RISCULUI NUTRITIONAL
(MUST - instrument universal pentru screeningul malnutritiei)

PARAMETRUL MASURAT	VALORI DE REFERINTA	SCOR ALOCAT	SCOR MASURAT			
			Data evaluare I	Data evaluare II	Data evaluare III	Data evaluare IV
			7.03.2013	14.03.2013		
INDICE DE MASA CORPORALA (IMC= Kg/m ²)	>20	0				
	18,5-20	1				
	<18,5	2				
SCADERE PONDERALA INVOLUNTARA ULTIMELE 3-6 LUNI	<5% G	0				
	5-10% G	1				
	>10% G	2				
LIPSA APORTULUI DE ALIMENTE CEL PUTIN 5 ZILE	NU	0				
	DA	2				
SCOR TOTAL CALCULAT						

Plan de ingrijire pe baza scorului de risc (MUST) calculat

DATA	SCOR 0	SCOR 1	SCOR ≥ 2
	- regim adecvat bolii	- regim adecvat bolii - monitorizare aport alimentar 3 zile	-regim alimentar adecvat bolii -evaluare status nutritional - ajustare aport caloric si de nutrienti conform evaluarii
7.03.2013			
14.03.2013			
21.03.2013			